

ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

9ον ΕΤΟΣ - ΑΡΙΘΜ. 190

1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1978

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

- Τό επίσημον Ἀνακοινωθέν ἐπί τῆ ἐπισκέψει τοῦ Μακ. Πατριάρχου Ρουμανίας κ. Ἰουστίνου εἰς τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον..... 2

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΣ

- Ἐπίσκεψις τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ εἰς τήν Πολωνικήν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν..... 4
- Ὁ π. Μποροβόϊ ἐκπρόσωπος τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας εἰς τό Π.Σ.Ε..... 5
- Παρουσίασις τῆς Ὁρθόδοξου λειτουργίας ἀπό τῆς Ἑλβετικῆς Τηλεοράσεως..... 5
- Ἀνακάλυψις χειρογράφων καί εἰκόνων εἰς τήν Μονήν τοῦ Σινᾶ..... 7

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ

- Ἡ Πολωνική Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία : ὑπό πανοσιολ. Σίμωνος Ρομαντσούκ..... 8

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

- Προσφωνήσις τῆς Α.Μ. τοῦ Πατριάρχου Ρουμανίας κ. Ἰουστίνου πρός τήν Α.Θ.Π. τόν Οἰκουμενικόν Πατριάρχη κ.κ. Δημήτριον κατὰ τήν εἰς Φανάριον ἐπίσκεψίν του..... 10

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 15

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ
TÉLÉGR. ORTHODOXIA-GENÈVE * TÉL. (022) 58 16 29 * 37, CHEMIN DE CHAMBÉSY, 1292 CHAMBÉSY-GENÈVE, SUISSE

Ἡ "Ἐπίσκεψις" ἐπιδιώκει νά ἐνημερώνη τοὺς ἀναγνώστας τῆς περὶ τῆς ζωῆς τῶν Ἐκκλησιῶν. Δεν φέρει εὐθύνην διὰ τὰς ἀπόψεις τὰς ἐκφραζομένας εἰς τὰς δημοσιευομένας εἰδήσεις. Ἐπιτρέπεται ἡ ἀναδημοσίευσις τοῦ περιεχομένου τοῦ Δελτίου μέ ἀπλήν ἐνδειξίν τῆς προελεύσεως.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

- Τό επίσημον Ἀνακοινωθέν ἐπί τῇ ἐπισκέψει τοῦ Μακαριώτατου Πατριάρχου Ρουμανίας κ.κ. Ἰουστίνου εἰς τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον.

" Ἐντός τοῦ προγράμματος τῆς ἀπό 14ης μέχρι 17ης Ἀπριλίου 1978 ἐπισκέψεως τῆς Α. Μακαριότητος τοῦ Πατριάρχου τῆς Ρουμανίας καί τῆς Συνοδείας Αὐτοῦ πρός τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον, ὡς συμβαίνει εἰς τοιαύτας ἐπισήμους ἐπισκέψεις Ἀρχηγῶν Ἐκκλησιῶν, ἐγένοντο ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ἐπίσημοι ἐκκλησιαστικά συνομιλίας μεταξύ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν.

Αἱ συνομιλίας αὗται ἔλαβον χώραν τό Σάββατον, τήν 15ην Ἀπριλίου 1978, ἀπό ὥρας 16ης - 19ης εἰς τό ἐπίσημον Πατριαρχικόν Γραφεῖον.

Τῶν συνομιλιῶν προέστησαν οἱ δύο Πατριάρχαι καί μετέσχον αὐτῶν οἱ ἐκατέρωθεν ἀρμόδιοι Ἱεράρχαι.

Κατά τὰς συνομιλίας ταύτας, αἱ ὁποῖαι διεξήχθησαν ἐν ἀτμοσφαίρᾳ πλήρους ἀδελφότητος, πρῶτον διεπιστώθησαν καί δεύτερον ἀμοιβαίως ἐκρίθησαν ὡς κοιναί ἀπόψεις τά ἀκόλουθα :

1ον) Διεπιστώθη ἔξ ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν, ὅτι δέν ὑπάρχουν ἰδιαίτερα προβλήματα μεταξύ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί τοῦ Πατριαρχείου τῆς Ρουμανίας.

2ον) Διεπιστώθη, ὅτι ἀμφοτέρα τά Πατριαρχεῖα ἐμφοροῦνται ὑπό τῆς ἰδίας διαθέσεως νά ὑπηρετήσουν τήν κοινήν ὑπόθεσιν τῆς Πανορθόδοξου Ἐνότητος.

3ον) Διεπιστώθη, ὅτι, ἐν τῇ ἐπιδιώξει ταύτῃ, ἀμφοτέρα τά Πατριαρχεῖα εἶναι θετικῶς τοποθετημένα ἐπί τῆς γραμμῆς ὅπως, ἐν συνεργασίᾳ μεθ' ὄλων τῶν ἄλλων Ὁρθόδοξων κατὰ τόπους Ἐκκλησιῶν συμβάλουν εἰς τήν οἰκοδομητικήν καί ἀρτιωτέραν προετοιμασίαν τῆς Ἀγίας καί Μεγάλης Συνόδου.

4ον) Ἐν τῷ πνεύματι καί τῇ διαθέσει ταύτῃ τῷ Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον καί τό Πατριαρχεῖον τῆς Ρουμανίας ἀπό συμφώνου φρονοῦν ὅτι, καθ' ὄν χρόνον ἡ ὅλη Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ὀδεύει πρός τήν Ἀγίαν αὐτῆς καί Μεγάλην Σύνοδον, τά δέ σήμερον κατὰ προτεραιότητα ἀπασχολοῦντα αὐτήν προβλήματα ἔχουν ἀνατεθῆ εἰς τήν κρίσιν καί ἀπόφασιν τῆς Συνόδου ταύτης, δέν θά ἔπρεπε αἱ κατὰ τόπους Ἐκκλησίαι, ἀντί νά συμβάλλουν εἰς τήν ἐπίλυσιν τῶν ἤδη ὑφισταμένων, νά δημιουργοῦν νέα ἐπιπροσθοῦντα ἐκκλησιαστικά προβλήματα, μάλιστα διὰ τῆς ἀνακηρύξεως ἀπό μέρους τοπικῶν Ἐκκλησιῶν διαφόρων Αὐτοκεφαλιῶν ἢ καί Αὐτονομιῶν αἱ ὁποῖαι δέν ἀναγνωρίζονται Πανορθόδοξως καί αἱ ὁποῖαι, τοιουτοτρόπως κηρυσ-

αὐθενταί καὶ μερικῶς ἀναγνωριζόμεναί, οὐδέν προσθέτου εἰς τὴν Ἐκκλησίαν Ὁρθόδοξον Ἐνότητα, μᾶλλον δὲ καὶ ἀποβαίνουν ἐπὶ ζημίᾳ αὐτῆς καὶ τοῦ Ὁρθοδόξου λαοῦ τοῦ Θεοῦ.

Μετὰ τὰς ὡς ἄνω διαπιστώσεις, αἱ συνομιλίαι μεταξὺ τῶν δύο Πατριαρχείων περιστράφησαν περὶ τὰ Διαχριστιανικά Ζητήματα.

Κατὰ τὴν ἐνδελεχῆ ἐξέτασιν τῶν Διαχριστιανικῶν τούτων Ζητημάτων, διεπιστώθησαν :

1ον) Ὅτι εἶναι κοινὴ ἡ ἐπιθυμία τῶν δύο Πατριαρχείων, ὅπως οἱ Θεολογικοὶ διάλογοι μεθ' ὄλων τῶν ἀδελφῶν ἑτεροδόξων Ἐκκλησιῶν συνεχισθοῦν,

2ον) ὅτι, ἐάν ἐν τῇ παραδίῳ τῶν διαλόγων τούτων ἤθελον σημειωθῆ κρίσιμοι καταστάσεις ἐπὶ ἀμφιλεγόμενων θεμάτων, τότε ἀμφότερα τὰ Πατριαρχεῖα εἶναι τῆς γνώμης, ὅτι θὰ πρέπει νὰ ἐξευραίσκουν ὅλους τοὺς τρόπους, ὥστε νὰ ὑπερπηδῶνται αἱ καταστάσεις αὗται καὶ οἱ διάλογοι νὰ συνεχίζωνται,

3ον) ἀμφότερα τὰ Πατριαρχεῖα συνέπεσαν, κατόπιν προτάσεως τῆς Α. Μακαριότητος τοῦ Πατριάρχου τῆς Ρουμανίας, ἐπὶ τῆς ἀπόψεως, ὅτι οἱ Θεολογικοὶ διάλογοι μεταξὺ Ὁρθοδοξίας καὶ ἑτεροδόξων ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν, θὰ ἔδει νὰ συντονισθοῦν, εἰς τρόπον ὥστε βαθμιαίως καὶ κατὰ στάδια, νὰ λάβουν οἱ διάλογοι οὗτοι, βάσει τῶν ἄχρι τοῦδε βιουμένων ἐμπειριῶν, ἐκκλησιολογικὴν καὶ ἐμπειρικὴν ἐν τῷ βίῳ τῶν Ἐκκλησιῶν θέσιν, μέχρις οὗ οἱ πάντες "καταντήσαμεν εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως",

4ον) τὰ δύο Πατριαρχεῖα συνεφώνησαν ὅτι θὰ πρέπει νὰ ὑπάρχῃ συνεχὴς καὶ ἐντονωτέρα συμμετοχὴ καὶ παρουσία τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν, τὸ Συμβούλιον τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τὴν ἐν γένει Οἰκουμενικὴν Κίνησιν. Ὅπως, συγχρόνως, ἀπὸ συμφώνου παρεδέχθησαν, ὅτι οὐδενὸς τὴν κηδεμονίαν θὰ ἤθελον ὡς πρὸς τὴν διεξαγωγὴν τῶν διμερῶν αὐτῶν Θεολογικῶν διαλόγων, τοὺς ὁποίους ἡ Ὁρθοδοξία θεωρεῖ ὡς τὴν σοβαρωτέραν συμβολὴν εἰς τὸν γενικώτερον Οἰκουμενικὸν διάλογον, καὶ

5ον) Ὡς πρὸς τὸν διάλογον Ὁρθοδόξου καὶ Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, ἀνεγνωρίσθη ἐκατέρωθεν ὅτι οὗτος παρουσιάζει ἰδιάζουσαν μορφήν, καὶ ὡς τοιοῦτος ἀντιμετωπίζεται ὑπὸ τῶν δύο Πατριαρχείων.

Ἐπὶ πλέον καὶ εἰδικώτερον τὰ δύο Πατριαρχεῖα διακηρύττουσιν ὅτι θέλησίν τιν εἶναι νὰ συνεργασθοῦν μεθ' ὄλων τῶν θρησκείων καὶ τῶν ἀνθρώπων ὄλων τῶν ἰδεολογιῶν ἐν τῷ κόσμῳ, οἰκοδομητικῶς, ἐπ' ἀγαθῇ τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἐν τῇ ὡς ἄνω διαρθρώσει καὶ ἐκτιμήσει τῶν τοιούτων πορισμάτων τῆς συνεργασίας Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ Πατριαρχείου τῆς Ρουμανίας, εἶναι δυνατόν καὶ ἐπόμενον νὰ λεχθοῦν συμπερασματικῶς καὶ ἐπιπροσθέτως ἐν τῷ παρόντι Ἀνακοινωθέντι, ὅτι τὰ δύο Πατριαρχεῖα, πλήν τῆς ἐν ἀγάπῃ καὶ εἰρήνῃ ἐξετάσεως καὶ ἀντιμετωπίσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων, συνέπεσαν ἐπὶ τοῦ ὅτι

ἀποτελοῦν, καί ὀφείλουν νά ἀποτελοῦν, παράγοντας ἀγάπης, συναδελφώσεως καί εἰρήνης μεταξύ τῶν λαῶν, τοὺς ὁποίους ἀντιπροσωπεύουν καί ἐντός τῶν νομίμων πλαισίων τῶν χωρῶν, ἐνθα διαβιοῦν, καί ὅτι ἡ τελικὴ ἀποψις, ἐπιθυμία, εὐχή καί ἐπιδίωξις ἀμφοτέρων τῶν Ἐκκλησιῶν εἶναι ἡ ἐπικράτησις τῆς ἀγάπης καί τῆς εἰρήνης κατὰ τόπον καί παγκοσμίως.

Ἐν Φαναρίῳ τῇ 17ῃ Ἀπριλίου 1978.

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΣ

- Ἐπίσκεψις τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Σεραφεῖμ εἰς τὴν Πολωνικὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν.

Τὴν Τετάρτην, 10 Μαΐου ἐ.ἔ. ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ ἐπεσκέφθη τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Πολωνίας ἡγούμενος ἀντιπροσωπείας ἐκ τῶν σεβ. Μητροπολιτῶν Κίτρους Βαρνάβα, Ἐλασσῶνος Σεβαστιανοῦ καί Ταλαντίου Ἀμβροσίου, Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καί ἄλλων κληρικῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Εἰς τὸ ἀεροδρόμιον Βαρσοβίας τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καί τοὺς μετ'αὐτοῦ Μητροπολίτας ὑπεδέχθη ὁ Μακ. Μητροπολίτης Βαρσοβίας κ. Βασίλειος συνοδευόμενος ὑπὸ μελῶν τῆς Πολωνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ὡς καί ἐκπροσώπων τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν. Ἡ ἐπίσκεψις τῆς Ἀντιπροσωπείας τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας διήρκεσε μέχρι τῆς Δευτέρας, 15 Μαΐου, κατ'αὐτὴν δέ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ἐπεσκέφθη τὴν θεολογικὴν Ἀκαδημίαν, τὴν πόλιν τῆς Κρακοβίας, ὡς καί τὴν περιοχὴν τῆς Πιαλοβιέζας (Ἄν. Πολωνία), ὅπου εἶναι συγκεντρωμένον μέγα μέρος τῶν πολωνῶν Ὀρθοδόξων. Τὴν Κυριακὴν, 14 Μαΐου, ἐτελέσθη εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ναὸν Ἀγίας Μαγδαληνῆς τῆς Βαρσοβίας πανηγυρικὴ συλλειτουργία προεξαρχόντων τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί τοῦ Μητροπολίτου Βαρσοβίας. Ἡ ἐπίσκεψις εἶχε τὸν χαρακτήρα γνωριμίας καί συσφίξεως τῶν σχέσεων τῶν δύο ἀδελφῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλη-

σιῶν, κατ'αὐτήν δέ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν προσεκάλεσεν ἐπισήμως τόν Μακ. Μητροπολίτην Βαρσοβίας ὅπως ἐπισκεφθῆ τήν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος.

- Ὁ π. Μποροβόϊ ἐκπρόσωπος τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας εἰς τό Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν.

Εἰς τήν συνεδρίαν αὐτῆς τῆς 19 Ἀπριλίου ἐ.ξ., ἡ Ἱερά Σύνοδος τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας ὠνόμασε τόν π. Βιτάλιον Μποροβόϊ ἐκπρόσωπον αὐτῆς εἰς τό Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν. Ὁ π. Μποροβόϊ εἶναι καθηγητής τῆς Θεολογικῆς Ἀκαδημίας τῆς Μόσχας καί προΐστάμενος τοῦ πατριαρχικοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ, εἶχε δέ καί προηγουμένως ἐκπροσωπήσει τό Πατριαρχεῖον Μόσχας εἰς τό Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1972. Ἀντικαθιστᾶ εἰς τήν θέσιν ταύτην τόν θεοφιλ. Ἐπίσκοπον Οὐμαν κ. Μακάριον. Ὁ θεοφιλ. Ἐπίσκοπος κ. Μακάριος εἶχε, καθ'ὄλον τόν χρόνον τῆς ἐν Γενεύῃ ὑπηρεσίας αὐτοῦ, ἀναπτύξει λίαν ἁρμονικᾶς σχέσεις συνεργασίας μετὰ τοῦ ἐν Σαμπεζύ Ὁρθόδοξου Κέντρου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

- Παρουσίασις τῆς Ὁρθοδόξου λειτουργίας ἀπό τῆς Ἑλβετικῆς Τηλεοράσεως.

Τήν Κυριακήν, 28 Μαΐου, μεταξύ 9.30 - 11 π.μ., ἡ Ἑλβετικὴ Τηλεόρασις ἀναμετέδωσεν, ἀπό τῶν τριῶν αὐτῆς διαύλων (γαλλοφώνου, γερμανοφώνου καί ἰταλοφώνου) συγχρόνως, τήν θείαν λειτουργίαν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου ἐκ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Παύλου τοῦ ἐν Σαμπεζύ Γενεύης Ὁρθόδοξου Κέντρου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ἡ μετάδοσις ἐγίνε δι'ἀμέσου λήψεως (en direct). Ὁμιλήσεν ὁ παλαιοκαθολικὸς ἱερεὺς Franz Mürbach.

Ὡς εἶπεν οὗτος εἰς τό κήρυγμά του , "Ἱεροτελεστία, ἔνδυμασίαι, θυμίαμα, λειτουργικοί ὕμνοι ἀποτελοῦν, δι' ἡμᾶς ἰδίως τοὺς παλαιοκαθολικοὺς καθὼς καὶ δι' ὄσους παρακολουθοῦν τὴν λειτουργίαν ταύτην ἀπὸ τὰς οἰκίας των, μίαν ἐμπειρίαν πολὺ ὀλίγον καθημερινήν. Μία Ἱεουργία ἀνατολικοῦ ρυθμοῦ ἐγείρει μέσα μας πλῆθος ἐντυπώσεων διαφορετικῶν ἀπὸ ἐκείνας πού προκαλεῖ ἡ συνήθης λειτουργία, ἴσως-ἴσως δέ παραδόξων. Ἐν τούτοις, ἀφίνει νά διαφανῇ ἡ ἰδία πνευματικότης, ἡ ἰδία θέλησις νά καταστῇ ἡ λατρεία ἀξία τοῦ θεοῦ. Ἡ Ὁρθόδοξος λειτουργία ἀποπνέει τὴν περισυλλογήν, τὴν βαθεῖαν ἔννοιαν τῆς ἐν θεῷ κοινωνίας. Πληροῦ ὄλους ἐκείνους πού ἀναζητοῦν τὴν γαλήνην καὶ τὴν ἐσωτερικὴν εἰρήνην, πράγματα τὰ ὅποια ὁ κόσμος δέν εἶναι εἰς θέσιν νά προσφέρῃ".

Ὅμιλῶν εἰς τό τέλος τῆς λειτουργίας διὰ νά μεταφέρῃ εἰς τό ἐκκλησίασμα τὴν εὐλογίαν τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Δημητρίου, ὁ σεβ. Μητροπολίτης Τρανουπόλεως κ. Δαμασκηνός εἶπε, μεταξύ ἄλλων, τὰ ἑξῆς :

" Ἐορτάζομεν ἐκάστην Κυριακὴν ὀλόκληρον τό πασχάλιον μυστήριον, τὸν Σταυρόν, τὸν θάνατον καὶ τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ, τὴν τελείαν καὶ ὀριστικὴν νίκην τῆς ζωῆς ἐφ' ὄλων τῶν δυνάμεων τοῦ θανάτου.

Χάρις εἰς τὸν θεόν ὀδεύομεν σήμερον ἀπὸ κοινοῦ, ὄλοι ἡμεῖς οἱ χριστιανοί, τὴν ὀδὸν πού ὀδηγεῖ εἰς Ἐμμαούς. Εἶθε ὁ ἀναστάς Χριστός νά μᾶς δώσῃ τὴν χαρὰν τῆς συναντήσεώς του εἰς τὴν τελείαν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας του, ἐνότητα πού ἐορτάζεται καὶ ὀλοκληρῶνεται εἰς τὴν τελείαν κοινωνίαν τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης, τό αὐτό "Ἄγιον Ποτήριον".

Εἰς τὴν ἐκδήλωσιν συμμετέσχον καὶ αἱ τρεῖς ὀρθόδοξοι κοινότητες αἱ ἐκκλησιαζόμεναι εἰς Σαμπεζύ, ἥτοι ἡ ἑλληνικὴ, ἡ γαλλόφωνος καὶ ἡ ρουμανικὴ.

- Ἀνακάλυψις χειρογράφων καὶ εἰκόνων εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Σινᾶ.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἀνασκαφῶν ἀνακαινίσεως τῶν διεξαγομένων εἰς τὴν Μονὴν τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης τοῦ Ὄρους Σινᾶ, ἀνεκαλύφθησαν εἰς κρύπτῃν 47 κιβώτια ἀποκρυβέντα ἐκεῖ πιθανῶς κατὰ τὸν εἰκονομαχικὸν διωγμὸν τῶν 8ου καὶ 9ου αἰώνων. Πρόκειται δι' εἰκόνας καὶ ἀρχαιότατα χειρόγραφα μεγάλης ἀξίας περιέχοντα κείμενα τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Ἀνευρέθη ἐπίσης ἔλλειπον τμῆμα τοῦ περιφήμου Σιναΐτικοῦ Κώδικος τῆς Ἁγίας Γραφῆς (4ος αἶών), ὃ ὁποῖος εἶχεν ἀνακαλυφθῆ εἰς τὴν αὐτὴν Μονὴν τὸ 1844.

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ- Ἡ Πολωνική Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία : ὑπό Πανοσιολ. Ἡγουμένου Σίμωνος Ρομαντσούκ.

Ἡ Πολωνική Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι, ὡς γνωστόν, μία τῶν Αὐτοκεφάλων Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν. Συνίσταται ἐκ μιᾶς Μητροπόλεως, τῆς ὁποίας προΐσταται ὁ Μακ. Μητροπολίτης Βαρσοβίας καὶ πάσης Πολωνίας κ. Βασίλειος. Ἡ Μητρόπολις ἀπαρτίζεται ἐκ τεσσάρων Ἐπισκοπῶν : τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Βαρσοβίας καὶ Μπιέλσι, μέ ἔδραν τὴν Βαρσοβίαν (Μητροπολίτης Βασίλειος)· τῆς Ἐπισκοπῆς Λόντζ καὶ Ποζνάν, μέ ἔδραν τὸ Λόντζ (Ἀρχιεπίσκοπος Γεώργιος)· τῆς Ἐπισκοπῆς Βιαλυστόν καὶ Γδάνσκ, μέ ἔδραν τὸ Βιαλυστόν (Ἐπίσκοπος Νικάνωρ)· τῆς Ἐπισκοπῆς Βροσλάβ καὶ Στσεσίν, μέ ἔδραν τὸ Βροσλάβ (Ἐπίσκοπος Ἀλέξιος).

Ἡ ὅλη ἐπαρχία τῆς Μητροπόλεως διαιρεῖται εἰς 21 ὑποεπαρχίας καὶ περί τὰς 200 ἐνορίας μετ' ἀντιστοίχων ἐνοριακῶν ναῶν. Ὑπάρχουν 250 περίπου ἱερεῖς.

Δύο Θεολογικαὶ σχολαὶ ἐκπαιδεύουν τὰ στελέχη τοῦ μέλλοντος κλήρου καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν λειτουργῶν :

1. Τὸ Ὁρθόδοξον Σεμινάριον. Αἱ πρῶται τέσσαρες τάξεις λειτουργοῦν ἐν Βαρσοβίᾳ, ὅπου οἱ μαθηταὶ παρακολουθοῦν προγράμματα γυμνασιακῶν ἀλλὰ καὶ θεολογικῶν μαθημάτων, αἱ 5η καὶ 6η φιλοξενοῦνται εἰς τὸ Σεμινάριον τοῦ Ἁγίου Ὀνουφρίου τοῦ Μεγάλου ἐν Γιαμπλέσνα (Ἄν. Πολωνία). Οἱ ἄρροφες γίνονται δεκτοὶ εἰς τὸ Σεμινάριον ἀφοῦ ἀποφοιτήσουν ἐκ τῶν τάξεων τοῦ Δημοτικοῦ εἰς ἡλικίαν 15 ἐτῶν. Τὸ Σεμινάριον συντηρεῖται μέ ἐκκλησιαστικοῦς πόρους.

2. Ἡ Χριστιανική Θεολογική Ἀκαδημία, διαιρουμένη εἰς τρία τμήματα : Ὁρθόδοξον, Εὐαγγελικόν καὶ Παλαιοκαθολικόν. Αἱ σπουδαὶ ἐκτείνονται εἰς πέντε ἔτη. Πρόκειται περί κανονικοῦ κολλεγίου. Ἄς σημειωθῇ σχετικῶς ὅτι ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία ἔχει τὰ ἴδια τῆς κολλέγια : τὴν Ἀκαδημίαν Καθολικῆς Θεολογίας εἰς Βαρσοβίαν (κρατικόν κολλέγιον)· τὸ Καθολικόν Πανεπιστήμιον Λουβλίνου (Ἐκκλησιαστικόν Κολλέγιον ἔχον τὰ αὐτὰ δικαιώματα μέ τὰ κρατικὰ τοιαῦτα).

Ὑπάρχουν περίπου 100 σπουδασταὶ εἰς τὸ Ὁρθόδοξον Σεμινάριον Βαρσοβίας καὶ 25 Ὁρθόδοξοι σπουδασταὶ (ἄνδρες καὶ γυναῖκες) εἰς τὴν Ἀκαδημίαν. Αἱ γυναῖκες σπουδάστριαι, ἀφοῦ συμπληρώσουν τὴν θεολογικὴν ἐκπαίδευσιν, ὑπηρετοῦν εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας, διδάσκουν εἰς τὰ Κατηχητικὰ σχολεῖα κλπ.

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἔχει δύο μοναστήρια :

1. Τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Ὀνουφρίου τοῦ Μεγάλου, τὸ ὁποῖον ἰδρύθη τὸν 15ον αἰῶνα εἰς τὸ Γιαμπολσίν πλησίον τῆς Μπιάλα

Ποντλάσκα, Σήμερον ζοῦν εἰς αὐτό 10 μοναχοί, μερικοί ἀπό τοὺς ὁποίους ὑπηρετοῦν εἰς τὰς ἐνορίας. Ἡγούμενος τοῦ Μοναστηρίου εἶναι ὁ πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης Δρ. Σάββας Hrycuniak. Τὸ Μοναστήριον ἑορτάζει τὴν 12ην (ἢ 25ην κατὰ τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον) Ἰουνίου, ἑορτὴν τοῦ Ἁγίου Ὀνουφρίου. Σημαντικὸς ἀριθμὸς πιστῶν ἀπὸ ὅλην τὴν χώραν συρρέει, τὴν ἡμέραν αὐτὴν, εἰς τὸ Μοναστήριον διὰ νὰ προσευχηθῇ.

2. Ἡ γυναικεία Μονὴ τῶν Ἁγίων Μάρθας καὶ Μαρίας, ἡ ὁποία ἰδρύθη τὸ 1948 ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ ὄρους Γκραμπάρνα πλησίον τοῦ Βιαλυστόκ. Ζοῦν σήμερον εἰς αὐτό 13 μοναχαί ὑπὸ τὴν Ἡγουμένην Βαρβ. Gosser. Ἡ Μονὴ ἑορτάζει τὴν ἡμέραν τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος (6ην, ἢ, κατὰ τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον, 19ην Αὐγούστου). Τὴν ἡμέραν αὐτὴν, 20-30 χιλιάδες περίπου πιστοὶ συρρέουν εἰς τὴν Μονὴν καὶ λαμβάνουν μέρος εἰς τὴν θείαν λειτουργίαν, τὸν Ὁρθρον, τὸν Ἑσπερινὸν καὶ τὴν Ὀλουκτίαν. Δι' αὐτὸ καὶ ἡ Γκραμπάρνα ἀποκαλεῖται "ἡ Ὁρθόδοξος πολωνικὴ Τσεστόχοβα" (σπουδαῖος τόπος ρωμαιοκαθολικοῦ προσκυνηματος εἰς τὴν Πολωνίαν).

Ἡ Πολωνικὴ Ἐκκλησία ἐκδίδει τὰ ἀκόλουθα περιοδικά : "Ἐκκλησιαστικὰ Νέα", μηνιαίως, εἰς τὴν ρωσικὴν "Νέα τῆς Πολωνικῆς Ὁρθόδοξου Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας", τέσσαρα τεύχη κατ' ἔτος, εἰς τὴν πολωνικὴν ἐκδίδει ἐπίσης τὸ "Ὁρθόδοξον Ἡμερολόγιον", περιέχον ἄρθρα εἰς τὴν πολωνικὴν, ρωσικὴν καὶ οὐκρανικὴν γλῶσσαν, τὸ "Ἡμερολόγιον τσέπης", εἰς τὴν πολωνικὴν, Βιβλίον προσευχῶν καὶ ἐφοδιάζει τοὺς πιστοὺς τῆς μέ εἰκόνας, σταυροὺς κλπ.

Κατηχητικὰ σχολεῖα διὰ παιδιὰ καὶ νέους λειτουργοῦν εἰς κἀθε ἐνορίαν, εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἢ τὸ ἐνοριακὸν οἶκημα. Οἱ κατηχηταί (ἱερεῖς, αἱ συζυγοὶ των ἢ ἄλλοι) μισθοδοτοῦνται ἀπὸ τὴν κυβέρνησιν.

Προσπάθεια καταβάλλεται διὰ τὴν ἀνακαίνισιν τῶν παλαιῶν Ναῶν μέ τὴν βοήθειαν τῶν κυβερνητικῶν ἀρχῶν. Ἐντὸς τοῦ 1978 θὰ ἀρχίσῃ ἡ ἐπιχρύσωσις τῶν δύο εἰκονοστασίων καὶ ὄλων τῶν εἰκόνων τῆς Μητροπόλεως Βαρσοβίας. Ἐπίσης ἤρχισεν ἡ οἰκοδόμησις τῶν νέων κτιρίων τῶν δύο Μοναστηρίων ὡς καὶ δύο νέων Ναῶν.

Ἡ Ὁρθόδοξος Αὐτοκέφαλος Ἐκκλησία τῆς Πολωνίας εἶναι μέλος τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν, τῆς Διασκέψεως τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν ὡς καὶ τῆς Παγκοσμίου Χριστιανικῆς Διασκέψεως, λαμβάνει δέ μέρος εἰς ὅλας τὰς ὀρθόδοξους συναντήσεις καὶ διασκέψεις. Ἡ Ἐκκλησία μας ἀποτελεῖ μέρος, ἐπίσης, τοῦ Πολωνικοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου καὶ ἔχει καλὰς οἰκουμενικὰς σχέσεις μέ ἄλλας Ἐκκλησίας-μέλη τοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ. Τοῦτο δέν ἰσχύει ἀπολύτως διὰ τὰς σχέσεις τῆς μέ τὴν πολωνικὴν Ρωμαιοκαθολικὴν Ἐκκλησίαν, ἂν καὶ πιστεύομεν ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ θὰ ὑπερισχύσῃ καὶ ἡ κατάστασις αὐτὴ θὰ μεταβληθῇ. Θὰ μᾶς ἀναγνωρίσουν ὡς τέκνα τοῦ ἰδίου Κυρίου, ἡ Εἰρήνη τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ ἀδελφικὴ ἀγάπη θὰ βασιλεύσουν καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστός θὰ εἶναι τὸ πᾶν ἐν τοῖς πᾶσι.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

- Προσφώνησις τῆς Α.Μ. τοῦ Πατριάρχου Ρουμανίας κ.κ. 'Ιουστίνου πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ.κ. Δημήτριον κατὰ τὴν, ἐπ'εὐκαιρίᾳ τῆς εἰς Φανάριον ἐπισκέψεως τοῦ πρώτου, συλλειτουργίαν αὐτῶν ἐν τῷ Π.Πατριαρχικῷ ναῷ (16 'Απριλίου 1978).

" Παναγιώτατε,
Σεβασμιώτατοι καὶ Θεοφιλέστατοι,
'Αγαπητὸν πλήρωμα,

'Η σημερινὴ χαρμόσυνος ἡμέρα εἶναι ἰδιαιτέρως χαροποιὸς δι' ἡμᾶς καὶ δι' ὄλους τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς Ρουμανικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, οἱ ὅποιοι εἴχομεν τὴν τιμὴν νὰ γίνωμεν δεκτοὶ ὑπὸ τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος καὶ νὰ ἐνώσωμεν τὰς δεήσεις κατὰ τὴν ἱερὰν καὶ ἀναίμακτον θείαν εὐχαριστίαν, τὴν ὁποίαν προσεφέρομεν τῷ ἐπουρανίῳ πατρί.

Εὐχαριστοῦμεν Ὑμᾶς ἐκ μέσης καρδίας διὰ τὴν ὀλόθερμον ὑποδοχὴν τὴν ὁποίαν μᾶς ἐπεφυλάξατε, καθὼς καὶ τὴν ἰδιαιτέραν προσοχὴν τῆς ἐπισκέψεώς μας. Αὐτὴ ἡ ἐπίσκεψις λαμβάνει χώραν ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς ἀναπτύξεως τῶν παραδοσιακῶν διορθοδόξων σχέσεων, ἐπιδιώκουσα νὰ προσφέρῃ μίαν νέαν συνεισφοράν εἰς τὴν στερέωσιν τῶν ἀδελφικῶν δεσμῶν τῶν Ἐκκλησιῶν ἡμῶν, εἰς τὴν προαγωγὴν τοῦ ἰδεώδους τῆς χριστιανικῆς ἐνότητος καὶ εἰς τὴν συνεργασίαν ἐπὶ τῶν διαφόρων ὑποθέσεων αἱ ὁποῖαι ἰδιαιτέρως ἀπασχολοῦν τὸν σύγχρονόν μας κόσμον.

'Ενῷ εὐρισκόμεθα εἰς τὸν γηραιὸν τοῦτον καθεδρικὸν Ναὸν τοῦ ἐνδοξοτάτου Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ἡ σιέψις ἡμῶν κατευθύνεται ἐν βαθείᾳ συγκινήσει καὶ ἐν ἰδιαιτέρᾳ ἐκτιμῆσει εἰς τὸ τρισένδοξον παρελθόν τῶν ἐνδόξων πράξεων καὶ τῶν βαθέων ἱστορικῶν νοημάτων τοῦ Θεοφυλάκτου Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ἐδῶ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν κέντρον καὶ καρδίαν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας τῆς καθόλου Ὁρθοδοξίας συνῆλθον τοπικαὶ καὶ οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν ὁποίων ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ Παναγίου Πνεύματος καθωρίσθησαν αἱ ἀλήθειαι τῆς πίστεως καὶ ἐδημιουργήθησαν ἰδιαζούσης σημασίας κανόνες διὰ τὴν Ἐκκλησίαν. Ἐνταῦθα ἐπείμανον ἐπιφανεῖς Ἱεράρχαι, τῶν ὁποίων ἡ ζωὴ καὶ ἡ δραστηριότης διὰ μέσου τῶν αἰώνων ἐνεψύχωσαν ὅλην τὴν Ὁρθοδοξίαν· ἐδῶ οἱ περίφημοι ἐκκλησιαστικοὶ συγγραφεῖς καὶ οἱ ἐπιδέξιοι ὑμνογράφοι ἐδημιούργησαν τὰ ἀθάνατα ἔργα των· ἐδῶ ἔζησαν πολυάριθμοι ἀσκηταὶ καὶ βελτιωμένοι τῇ ζωῇ χριστιανοί, οἱ ὅποιοι ἀπέκτησαν τὸν ἀμάραντον τῆς ζωῆς στέφανον.

Αἱ εὐλογημένα στιγμαὶ τὰς ὁποίας ζῶμεν σήμερον μᾶς δίδουν ταυτοχρόνως τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀναπολήσωμεν τὰς διὰ μέσου τῶν αἰώνων σχέσεις τῆς Ρουμανικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Πρωτίστως πρέπει νὰ σημειωθῶσιν αἱ ὑπάρχουσαι ἀδελφικαὶ καὶ οἰκουμενικαὶ σχέσεις ἤδη ἀπὸ τῶν 4ου,

5ου, 6ου αἰώνων, λαμπρυνόμεναι διὰ τῶν ἐπισκόπων τῆς Τόμιδος - μέ πρῶτον τόν Βετράνιον καί τελευταῖον τόν Βαλεντινιανόν - οἱ ὅποιοι συμμετέσχον εἰς συνόδους τῆς Ἐκκλησίας ταύτης, ἢ διὰ τοῦ Ἰωάννου Κασσιανοῦ, τοῦ Ρουμάνου ἐκείνου ἐκ Δοβρουτσᾶς, χειροτονηθέντος διακόνου ὑπό τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου, καί ἀποσταλέντος διὰ ἰδιαζούσης σημασίας ἀποστολάς εἰς τόν ἐπίσκοπον Ρώμης καί εἰς ἄλλους ἐκκλησιαστικούς ἀρχηγούς τῆς Δύσεως.

Ἐνθυμούμεθα, κατόπιν, τήν ἐντυπωσιακὴν σειρὰν τῶν Οἰκουμενικῶν Πατριαρχῶν, τῶν ἐλθόντων εἰς τήν χώραν ἡμῶν διὰ νά εὐλογήσουν καί νά καθοδηγήσουν τούς εὐσεβεῖς χριστιανούς μας. Ἐξοχοὶ προσωπικότητες, ὡς οἱ Πατριάρχαι Νήφων ὁ Β', Ἰωακείμ, Παχώμιος, Θεόληπτος, Ἰερεμίας ὁ Β', Ἰωάσαφ, Κυριλλος ὁ Λούκαρις, Παρθένιος ὁ Δ' καί ἄλλοι, ἦλθον, καθ' ὅσον γνωρίζομεν, κατὰ τόν 16ον καί 17ον αἰῶνα εἰς τήν Αὐλήν τῶν Ρουμάνων Ἀρχόντων - ὑπερασπιστῶν τῆς Ὀρθοδοξίας - ἢ εἰς τόν καθ' ἁγιασμόν περιφήμων τινῶν ναῶν, συμβάλλοντες εἰς τήν συνέχισιν τῆς πνευματικότητος καί τῆς βυζαντινῆς τέχνης εἰς τήν Ρουμανικὴν γῆν.

Αὐτό τό ὅποιον θά ἠθέλομεν νά ὑπογραμμίσωμεν ἰδιαιτέρως εἶναι τό γεγονός, ὅτι αἱ σχέσεις μεταξύ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί τῆς Ρουμανικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, διατηρηθεῖσαι ἀδιάκοποι μέχρι τῶν ἡμερῶν ἡμῶν, ἔχουν συγκεκριμενοποιηθῆ ἔνιστε εἰς πράξεις μεγάλης σημασίας διὰ τήν Ἐκκλησίαν ἡμῶν. Τοιοῦτοτρόπως ἡ σύστασις τῶν πρώτων μητροπόλεων τῆς Ρουμανικῆς Χώρας καί τῆς Μολδαβίας ἐγένετο κατόπιν ἐγκρίσεως τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, τό ὅποιον, ἀκριβῶς, ὡς μήτηρ καλή καί ἀγαθή, ἐπηγρύπνησεν διὰ τήν ὀργανωτικὴν ἐδραίωσιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν ζωῆς καί εἰς τήν καλήν αὐτῆς ἀνάπτυξιν. Ἐπίσης τό αὐτοκέφαλον τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν καί ἡ ἀνάδειξις Πατριαρχείου ἐγένοντο διὰ τῆς καλῆς θελήσεως, τῆς συνεννοήσεως καί τῆς ἐκτιμήσεως, τῆς πάντοτε δειχθείσης ἐκ μέρους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου πρὸς τήν Ἐκκλησίαν ἡμῶν.

Ἀπό τῆς ἰδικῆς του πλευρᾶς, ὁ Ρουμανικός λαός, εἰς διαφοροὺς στιγμὰς τῆς ἱστορικῆς του ζωῆς, προσέφερε, μέσφ τῶν εὐλαβῶν Ἀρχόντων καί μέσφ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν τοῦ Ἡγετῶν, σημαντικὰς συνεισφορὰς διὰ τήν ὑλικὴν στήριξιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καί διὰ τήν βοήθειαν τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν τῶν περιοχῶν τούτων. Ἡ κοινὴ μας ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία σημειώνει πολυαρίθμους στιγμὰς, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ἀμοιβαία ἀγάπη καί ἡ εἰλικρινῆς ἀδελφοσύνη ἐδημιούργησαν ἀδιασείστους σχέσεις, μέ τὰ πλέον εὐχάριστα ἀποτελέσματα, μεταξύ τῶν Ἐκκλησιῶν ἡμῶν.

Αἱ σχέσεις αὐταὶ ἐκδηλώνονται καί εἰς τό παρόν, κατὰ τρόπον ἐξαίρετον, διὰ τῆς κοινῆς ἐπιθυμίας ὅπως ὑπηρετήσωμεν τήν πανορθόδοξον ἐνότητα, τήν χριστιανικὴν ἐνότητα, καί τὰς ἐπιδιώξεις τῆς συγχρόνου κοινωνίας.

Ἡ Ρουμανικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἐξ ἴσου ἐνδιαφέρεται

νά διευρύνῃ τὰς σχέσεις προσεγγίσεως καὶ συνεργασίας μέ ὅλας τὰς ἄλλας χριστιανικὰς Ἐκκλησίας, ἐν πνεύματι ἀδελφοσύνης καὶ ἀγάπης, οὕτως ὥστε αἱ Ἐκκλησίαι διαφόρων δογμάτων νά συμπεριφέρονται ἀναμεταξύ των ὡς "(ἔθνη) συγκληρονόμα καὶ σύσσωμα καὶ συμμετόχα τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν Χριστῷ" (Ἐφεσ. Γ'3). Ἡμεῖς, ὡς γνωστόν, ἔχομεν πραγματοποιήσει εἰς τὴν πατρίδα ἡμῶν μίαν καρποφόρον καὶ παραδειγματικὴν οἰκουμενικὴν συνεργασίαν διὰ τῆς προσεγγίσεως, συμφιλιώσεως καὶ συνεργασίας μετὰ τῶν θρησκευτικῶν δογμάτων τῆς Ρουμανίας, καταλήξαντες εἰς κοινὰς λύσεις διὰ πολλὰ ἐκ τῶν προβλημάτων τοῦ πρακτικοῦ χριστιανισμοῦ, ἢ τοῦ συγχρόνου κόσμου. Εἴμεθα ἔτοιμοι δι' ἐπαφὰς καὶ διαλόγους μεθ' ὄλων τῶν ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν μας. "Ὅλους αὐτοὺς τοὺς θεωροῦμεν ἴσους καὶ ἐπιθυμοῦμεν νά ἔχωμεν τὴν αὐτὴν καὶ ἡμεῖς θεώρησιν ἐκ μέρους των, συμφώνως πρὸς τὴν εὐαγγελικὴν διδασκαλίαν, ἣ ὁποία μᾶς ἀνακηρύττει ὅλους ἴσους, ὡς υἱοὺς τοῦ ἰδίου οὐρανοῦ πατρὸς.

Ἐξ ἄλλου καὶ αὐτὴ ἡ εὐαγγελικὴ περικοπή, ἡ ἀναγνωσθεῖσα εἰς τὴν σημερινὴν θεῖαν λειτουργίαν, μᾶς δίδει μίαν εὐγλωττον μαρτυρίαν διὰ τὴν στάσιν, τὴν ὁποίαν πρέπει νά ἔχωμεν οἱ μὲν πρὸς τοὺς δέ. Ἡ αἴτησις τῶν υἱῶν τοῦ Ζεβεδαίου, νά τοὺς δοθῇ ἡ προτεραιότης ἐναντι τῶν ἄλλων μαθητῶν προὐκάλεσεν τὴν ἐπίπληξιν τοῦ Σωτῆρος (Μάρκου Ι', 35-38). Διδάσκων διὰ μέσου τῶν αἰώνων, ὅτι "ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν" (Μάρκ. Ι', 45) ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς δεικνύει καὶ εἰς ἡμᾶς τοὺς σημερινούς, ὅτι ὁ οἰκουμενισμὸς, εἰς τὸν ὁποῖον ἔχομεν προσληφθῆ, σημαίνει διακονίαν καὶ συμφιλιώσιν, εἰλικρινῆ ἔνωσιν ὄλων τῶν δυνάμεων, διὰ τὸ καλὸν τῆς ἀνθρωπότητος.

Εἰς τὸν δογματικὸν χῶρον, ἡ χριστιανικὴ ἐνότης ἐξακολουθεῖ νά εἶναι κατηγορηματικῶς μίᾳ ἐπιτακτικῇ καὶ συνεχῆς ἀνάγκη τῆς ἐποχῆς μας. Ἐν ὅψει τῆς ὑλοποιήσεως εἰς τὴν ζωὴν τῆς διαθήκης τοῦ Σωτῆρος : "Ἐνα πάντες ἐν ὧσιν" (Ἰωάν. ΙΖ', 21), ἡ Ρουμανικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία συμμετέχει - ὁμοῦ μετὰ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν - εἰς τὸν θεολογικὸν διάλογον μετὰ τῶν μὴ Χαλιηδονίων Ἐκκλησιῶν, τῆς Ἀγγλικανικῆς καὶ τῆς Παλαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, εὐρίσκεται εἰς διάλογον μετὰ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ προετοιμάζεται δι' ἕνα διάλογον μέ μερικὰς Διαμαρτυρομένας Ἐκκλησίας. Παραλλήλως πρὸς αὐτὰ, διεξάγει μίαν ἐτι περισσότερο ἐντονὴν ἐργασίαν ἐν τῷ πλαίσιῳ τῶν μεγάλων διαχριστιανικῶν ὀργανώσεων : τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, τῆς Διασκέψεως Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς Χριστιανικῆς Διασκέψεως δι' εἰρήνην.

Πλὴν τούτων, πρέπει νά ἐπισημάνωμεν, ὅτι οἱ σκοποὶ τῆς οἰκουμενικῆς ἡμῶν δραστηριότητος κατευθύνονται πρὸς ἐπαφὰς μετ' ἄλλων θρησκευμάτων καὶ ἰδεολογιῶν. Ἡμεῖς ἐννοοῦμεν νά πραγματοποιήσωμεν τὸν οἰκουμενισμόν ὡς θερμὸν ἐναγκαλισμὸν ἐν ἀγάπῃ καὶ ἐκτιμῆσει ἀπάντων τῶν πλασθέντων "κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν Θεοῦ" (Γεν. Α', 261), μέ τὴν πεποίθησιν, ὅτι, πλησιάζοντες καὶ γνωρίζοντες ἀλλήλους καλλίτερον, θά ἐπιτύχωμεν νά ἀγαπήσωμεν

ἀλλήλους περισσότερον, καί νά συμβάλωμεν εἰς τήν ἐπιτυχίαν τῶν ἀπανταχοῦ ἀνθρώπων.

Γίνεται φανερόν, ὅτι ἡμεῖς προσπαθοῦμεν νά διατηρήσωμεν, νά καθορίσωμεν καί νά διευρύνωμεν δεσμούς προσεγγίσεως καί συνεργασίας τόσον ἐπί διορθόδοξου, ὅσον καί ἐπί διαχριστιανικοῦ, διαθρησκευτικοῦ καί γενικῶς ἀνθρωπίνου ἐπιπέδου, μέ τήν πεποίθησιν, ὅτι τὰς διαστάσεις αὐτάς ἡ Ἐκκλησία καλεῖται νά οἰκειοποιήσῃ ἰδίως εἰς τήν ἐποχήν μας, ἐν ὧσιν ἐκπληρώσεως τῆς διακονικῆς καί σωτηριώδους ἀποστολῆς αὐτῆς. Ἡ Ρουμανική Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἔχει τήν ἐπιθυμίαν νά ὑπηρετήσῃ ἐξ ἴσου τήν μεγάλην ὑπόθεσιν τόσον τῆς χριστιανικῆς ἐνότητος, ὅσον καί ἐκείνην τῆς ἀνθρωπίνης ἐνότητος, ὑπερασπίζουσα κάθε πρᾶξιν προοριζομένην νά προσεγγίσῃ καί νά συναδελφώσῃ τοὺς ἀνθρώπους ἐν πνεύματι ἀγάπης, εἰρήνης καί καλῆς συνεννοήσεως.

Ὡς γνωστόν, μεταξύ τῶν ἀδελφῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν ὑπῆρχον εἰς τό παρελθόν σχεδόν ἀδιακόπως σχέσεις καλῆς συνεννοήσεως καί ἀμοιβαίας ἐκτιμήσεως, αἱ ὁποῖαι εἶχον ὡς σκοπόν ἰδιαιτέρως τήν διατήρησιν τῆς ἐνότητος τῆς πίστεως καί τῆς παραδοσιακῆς ὀρθοδόξου ζωῆς. Σήμερον ὅμως, πέραν τῆς παραδοσιακῆς αὐτῆς πτυχῆς, διαπιστοῦται μία σταθερά μέριμνα ἀνανεώσεως τῆς καθόλου Ὁρθοδοξίας, ὑπό τήν ἔννοιαν τῆς εὐρέσεως νέων μεθόδων, καταλλήλων πρός τὰς ὁλονέν ἀξανομένας ἀπαιτήσεις, διὰ τήν μετάδοσιν τοῦ χριστιανικοῦ μηνύματος εἰς τόν σύγχρονον κόσμον. Ἡ Ἐκκλησία ἔχει ὑποχρέωσιν νά δράσῃ ἐν τῷ κόσμῳ ἀκολουθοῦσα τό παράδειγμα τοῦ ἱδρυτοῦ αὐτῆς, "Ὅστις ἦλθεν εἰς τόν κόσμον ὅπως ὁ κόσμος "ζωήν ἔχῃ καί περισσόν ἔχῃ" (Ἰωάν. I'10). Συμβάλλουσα διὰ τῶν ἰδιαζουσῶν εἰς αὐτήν μέσων καί τῶν χαρακτηριστικῶν αὐτῆς θέσεων εἰς τήν ὑποστήριξιν τῆς ζωῆς διὰ τήν δημιουργίαν ἐνός κόσμου ἀνευ ὄπλων, ἀνευ πολέμων καί ἀνευ ἀπειλῶν διὰ τῆς βίας, ὡς ἐπίσης διὰ τήν ἐξύψωσιν τοῦ ἀπανταχοῦ ἀνθρώπου εἰς τό ὕψος τῆς ἀξιοπρεπείας αὐτοῦ διὰ τῆς ἐξαλείψεως οἰωνοῦσας φυλετικῶν καί κοινωνικῶν ἀδικιῶν, ἡ Ἐκκλησία ἔχει τήν πεποίθησιν, ὅτι διαπράττει ὄχι μόνον ἀνθρωπιστικὴν πρᾶξιν, ἀλλά καί μίαν ἱεράν πρᾶξιν, ἐπιβαλλομένην ὑπ' αὐτῆς ταύτης τῆς διδασκαλίας τοῦ Σωτῆρος. Ὑπηρετοῦντες τοὺς ἀνθρώπους, ὑπηρετοῦμεν τόν ἴδιον τόν Θεόν. Δι' αὐτό, φρονοῦμεν ὅτι παραλλήλως πρός τὰς προσπαθεῖας διὰ τήν ἐκπλήρωσιν τοῦ μεγάλου ἰδεώδους τῆς χριστιανικῆς ἐνότητος αἱ ἀπανταχοῦ Ἐκκλησίαι καλοῦνται νά συνεργασθοῦν δραστηριώτερον εἰς τήν ὑπηρεσίαν τῆς κοινῆς ὠφελείας, εὐημερίας καί εὐτυχίας ἀπάντων τῶν ἀνθρώπων, καί τῆς ἐγκαθιδρύσεως μιᾶς δικαίας καί βιωσίμου εἰρήνης ἐν τῷ κόσμῳ.

Παναγιώτατε,

Καθοδηγούμενοι ἀπό τοιαύτας σκέψεις εὐρισκόμεθα σήμερον εἰς τό πανάρχαιον τοῦτο φρούριον τῆς Ὁρθοδοξίας, ἵνα μετὰ τῆς Ὑμετέρας περιποθήτου Παναγιότητος καί τῶν Σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν, ἐκπροσώπων τοῦ Οἴκουμενικοῦ Θρόνου, ἀναζητήσωμεν τὰς καταλληλοτέρας ὁδοὺς, διὰ τῶν ὁποίων νά συμβάλλωμεν εἰς τήν

ὑπόθεσιν τῆς χριστιανικῆς ἐνότητος, εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς σημερινῆς χριστιανικῆς ζωῆς, καὶ εἰς τὴν ἐπίλυσιν τῶν μεγάλων ἐπιδιώξεων τῆς ἀνθρωπότητος ἐν τῷ προοδευτικῷ πνεύματι τῆς ἐποχῆς ἡμῶν.

Εὐχαριστοῦμεν Ἰησοῦν εἰσέτι μετὰ βαθείας εὐγνωμοσύνης διὰ τὴν εὐμενῆ Ἰησοῦν προσοχὴν καὶ φιλοξενίαν, Ἐστέ βέβαιος περὶ τῆς εἰλικρινοῦς καὶ σταθερᾶς ἡμῶν ἀγάπης καὶ τῆς ἰδιαιτέρας ἡμῶν ἐκτιμῆσεως. Παρακαλοῦμεν τὸν Πανάγαθον Θεὸν ὅπως εὐλογήσῃ τὸν πνευματικὸν τοῦτον σταθμὸν τῆς ἡμετέρας συναντήσεως καὶ ἐνδυναμώσῃ ἀδιακόπως ἡμᾶς μετὰ τὰς δυνάμεις τῆς χάριτος Αὐτοῦ. Ὑπὲρ τῆς Ἁγίας καὶ Σεπτῆς Ἰησοῦν Ἐκκλησίας, ὑπὲρ ἀπασῶν τῶν ἀδελφῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ὑπὲρ τῶν ἄλλων Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ ὑπὲρ ὅλοκληρου τοῦ κόσμου, ἀναπέμπομεν πρὸς τὸν Οὐράνιον Πατέρα ὀλόθερμον εὐχὴν λέγοντες : "Κύριε, Κύριε, ἐπίβλεψον ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἴδε καὶ ἐπίσκεψαι τὴν ἀμπελον ταύτην, καὶ κατάρτισε αὐτήν, ἣν ἐφύτευσεν ἡ Δεξιὰ Σου".

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 151.- BOGLIOLO Luigi : L'essenziale diversità tra sacerdozio gerarchico e sacerdozio comune. *Divinitas* 22(1978), 220-228.
- 152.- CHAUVET Louis-Marie : La ritualité chrétienne dans le cercle infernal du symbol. *La Maison-Dieu* 133, 1978, 31-77.
- 153.- CONGAR Yves : Eglises. Conciles, Papauté. *Revue des Sciences Philosophiques et Théologiques* 62(1978), 65-95.
- 154.- DALMAIS Irénée-Henri : Les rythmes de l'année liturgique dans les Eglises orientales, *La Maison-Dieu* 133, 1978, 79-86.
- 155.- DE MENDIETA Emmanuel Amaud : L'art au Mont-Athos. *Thésaloniki*, Edition de l'Institut Patriarcal des Etudes Patristiques, 1977. 404p + 81planches.
- 156.- HRYNIEWICZ Wacław : Der pneumatologische Aspect der Kirche aus orthodoxer Sicht, *Catholica* 31(1977), 122-150.
- 157.- Τοῦ αὐτοῦ : Ὁ ἄνθρωπος ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, Σκιαγράφημα τῆς πνευματολογίας τῶν Πατέρων τῆς Ἀνατολῆς, *Znak* 29(1977), ἄρ. 277-278, 775-793 (πολωνιστί).
- 158.- Τοῦ αὐτοῦ : Εἷς θεολόγος ἀνοικτός καί σώφρων, Ἐπί τῇ δευτέρᾳ ἐπετείῳ ἀπό τοῦ θανάτου τοῦ ὀρθοδόξου θεολόγου Jerzy Klinger (+1976), *Ateneum Karłowski* 89(1977), ἄρ. 413, 361-376 (πολωνιστί).
- 159.- Τοῦ αὐτοῦ : Ἡ πρωτοτυπία τῆς ἰδέας τοῦ χριστοκεντρισμοῦ ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ θεολογίᾳ. Ἐν "Ὁ χριστοκεντρισμός σήμερον", Lublin, "Ἐκδοσις τοῦ Ρωμαιοκαθολικοῦ Πανεπιστημίου, 1977, 101-121 (πολωνιστί).
- 160.- Τοῦ αὐτοῦ : Τό Ἅγιον Πνεῦμα ἐν τῇ ζωῇ τῆς Ἐκκλησίας, *Biuletyn Ekumeniczny* 6(1977), ἄρ. 4, 37-41 (πολωνιστί).
- 161.- Τοῦ αὐτοῦ : Ἡ ἀθθεντία ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, *Zeszyty Naukowe KUL* (Τετράδια τοῦ Ρωμαιοκαθολικοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Λουβλίνου) 20(1977), ἄρ. 3-4, 15-40 (πολωνιστί μετ'ἀγγλικῆς πειλήψεως).

- 162.- Τοῦ αὐτοῦ : Ἡ ἐλπίς τῆς παγκοσμίου σωτηρίας. Σκέψεις ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς παραδόσεως. *Wież* 21(1978), ἄρ. 1, 25-44 (πολωνιστί).
- 163.- ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ Ἰωάννου Ὁρ. : Ἡ φιλοπατρία εἰς τὸν βίον, τὴν διδασκαλίαν καὶ τὸ ἔργον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Θεσσαλονίκη, Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ περιοδικοῦ "Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς", 1978. 32σ.
- 164.- ΚΑΤΟΥΝΑΚΙΩΤΟΥ, Γέροντος Δανιήλ : Φωνὴ ἐξ Ἁγίου Ὄρους διὰ τὴν προσεχῆ Οἰκουμενικὴν Σύνοδον. (Ἀθῆναι), 1977. 40σ.
- 165.- LAURENTIN René : Bulletin sur la Vierge Marie. *Revue des Sciences Philosophiques et Théologiques* 62(1978), 97-126.
- 166.- PIMEN, Patriarch of Moscow and all Russia : Sermons, Speeches, Messages, Appeals. Moscow, Moscow Patriarchate Publications, 1977. 455p.
- 167.- ΤΗΛΛΥΡΙΔΟΥ Ἀνδρέα : Αἱ πρόσφατοι σχέσεις τῶν Ἐκκλησιῶν Ὁρθοδόξου καὶ Ἀγγλικανικῆς. Ἀπόστολος Βαρνάβας 38(1977), 12, 531-542 καὶ 39(1978), 1-2, 11-16.
- 168.- ΖΑΦΕΙΡΗ Χρυσοστόμου (Γερασίμου), Μητροπολίτου Γαρδικίου: Ὁ μεταξὺ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ρώμης Διάλογος ἐν ἑξαλίξει. Ἐκκλησία 55(1978), 73-74, 88-90, 120-121 καὶ 169-173.
- 169.- Les déplacements actuels de la théologie. *Concilium* 135, 1978, 142p.
- 170.- Μιά βραδυὰ στὴν ἔρημο τοῦ Ἁγίου Ὄρους, Συζήτηση μὲ ἐρημίτη γιὰ τὴν "εὐχή". Θεσσαλονίκη, Ἐκδόσεις "Ὁρθοδόξου Κυψέλης", 1978. 136σ.